

Nota van Wijziging bij de Programmabegroting 2022-2025

Inleiding

Op 14 september heeft het college de raad het voorstel voorgelegd om de Programmabegroting 2022-2025 vast te stellen. De concept programmabegroting voor het jaar 2022 sluit met een positief saldo van € 3.219.000. De meerjarenraming is structureel sluitend.

De Programmabegroting 2022-2025 is opgebouwd vanuit de meerjarenraming uit de vastgestelde Programmabegroting 2021-2024. Vervolgens is de begroting bijgesteld op basis van de daarna nog vastgestelde begrotingswijzigingen, de vastgestelde Kadernota 2021 inclusief bijstellingen Nieuwe Toekomst, vastgestelde amendementen bij de kadernota, de meicirculaire 2021 en de afspraken tussen het rijk en de VNG met betrekking tot de extra compensatie van de tekorten op de jeugdzorg. Daarnaast is op basis van het principe 'reëel ramen' een aantal begrotingsbedragen geactualiseerd (bijstelling ramingen). Eén en ander wordt nader toegelicht in de financiële samenvatting en een overzicht van deze bijstellingen is inclusief een toelichting opgenomen in de financiële begroting van de Programmabegroting 2022-2025.

De financiële effecten van de aangenomen moties bij de vaststelling van de Kadernota 2021 zijn niet verwerkt in de concept programmabegroting. De financiële effecten en een voorstel voor de verwerking daarvan zijn opgenomen in deze Nota van wijziging. Hierin zijn ook de financiële effecten van de septembercirculaire 2021 opgenomen. Over de uitkomsten van de septembercirculaire ontvangt de raad ook een separate raadsinformatiebrief (kenmerk: 21.0102817).

De Nota van wijziging is in feite een voorstel voor de 1e begrotingswijziging bij de programmabegroting en stelt de gemeenteraad in staat op basis van een actueel integraal financieel beeld van de meerjarenraming een besluit te nemen over het uitvoeren van de moties. Besluitvorming over deze Nota van wijziging ligt gelijktijdig met de besluitvorming over de Programmabegroting 2022-2025 voor.

Kort samengevat bevat het voorstel van deze Nota van wijziging de volgende onderdelen:

- Een analyse van de effecten van de septembercirculaire voor de jaren 2022 en volgende;
- Een voorstel met betrekking tot het honoreren van de moties die zijn aangenomen bij de besluitvorming over de Kadernota 2021;
- Een voorstel voor een aantal andere bijstellingen en
- De eerste begrotingswijziging bij de Programmabegroting 2022-2025.

Leeswijzer

Na de inleiding volgt allereerst een financiële samenvatting van de voorgestelde wijzigingen op de Programmabegroting 2022-2025. Het is een overzicht van de uitkomsten van de programmabegroting (begroting 2022 en meerjarenraming) na vaststelling van deze Nota van wijziging. Vervolgens worden de voorgestelde wijzigingen nader toegelicht. De wijzigingen betreffen de verwerking van de septembercirculaire, van de aangenomen moties en van een aantal aanvullende inhoudelijke bijstellingen. Tot slot bevat deze nota een geactualiseerd overzicht van de weerstandscapaciteit na verwerking van de voorgestelde begrotingswijziging.

Actueel financieel meerjarenoverzicht na verwerking van deze Nota van wijziging

Hieronder het meest actuele meerjarenoverzicht o.b.v. de Programmabegroting 2022-2025 en inclusief de verwerking van de voorstellen in deze Nota van wijziging. Dat wil zeggen inclusief het voorstel voor de begrotingstechnische verwerking van de septembercirculaire, van de moties en van enkele aanvullende bijstellingen.

	Financiële stand saldo baten en lasten	2022	2023	2024	2025
	Begrotingssaldo na Kadernota en Meicirculaire	484	218	20	-41
	Aanpassing richtlijn compensatie jeugdhulp	2.200	1.300	1.200	1.100
	Vervallen stelpost OZB-verhoging	0	-844	-894	-928
	Indexatie	58	-27	-113	-201
	College- en raadsbesluiten	4	33	50	68
	Ramingsbijstellingen/Actualisatie bedragen	505	453	278	259
	Financieel effect amendement 4A2	-32	0	0	0
	Begrotingsuitkomst Boekwerk PB2022-2025	3.219	1.133	541	257
A	Septemercirculaire (netto effect)	834	469	438	595
B	Aangenomen moties	-267	-345	-518	-445
C	Overige bijstellingen	-647	-366	-366	-366
	Saldo baten en lasten na Nota van wijziging	3.140	891	96	42

Alle bedragen x € 1.000 + is voordeel - is nadeel

De conclusie uit deze opstelling is dat mede dankzij een positief effect uit de septembercirculaire er voldoende financiële ruimte is om alle aangenomen moties en enkele andere bijstellingen te honoreren. Onder deze laatste categorie valt onder andere het structureel terugdraaien van de bezuiniging op de regeling voor chronisch zieken. Na vaststelling van deze Nota van wijziging sluit de programmabegroting voor het jaar 2022 met een positief saldo van € 3.140.000. De meerjarenraming is structureel sluitend.

Hierna volgt een nadere toelichting en de voorstellen met betrekking tot de septembercirculaire, de aangenomen moties en de overige bijstellingen (regels A, B en C).

A. Septemercirculaire 2021

Ook dit jaar verscheen de septembercirculaire op Prinsjesdag. Helaas met enkele schoonheidsfoutjes wat ertoe leidde dat de definitieve cijfers een week later beschikbaar kwamen. Inmiddels heeft er een analyse van de circulaire plaatsgevonden en is een separate raadsinformatiebrief (kenmerk: 21.0102817) opgesteld. Voor een nadere toelichting op de septembercirculaire wordt u verwezen naar deze brief.

Het netto-effect van de septembercirculaire 2021 is gematigd positief. Dit wordt met name veroorzaakt door de accresontwikkeling en het bevroren van de opschalingskorting in 2022. De toename van het accres ontstaat door de trap-op-trap-af-systematiek. Met name door twee ontwikkelingen zijn de rijksuitgaven sterk gestegen. Deze stijging van de rijksuitgaven werkt door in de totale omvang van het gemeentefonds.

Allereerst heeft het demissionaire kabinet in de Miljoenennota grotere bedragen dan verwacht aan nieuwe uitgaven voor 2022 en verder opgenomen. Ten tweede zijn de indexen voor loon- en prijsontwikkeling voor 2022 in de septembercirculaire 2021 sterk naar boven bijgesteld als gevolg van de positieve economische ontwikkelingen en stijging van de inflatie. Ook deze ontwikkeling heeft een groot effect op de totale omvang van het gemeentefonds. In de Programmabegroting

2022-2025 is gerekend met de loon- en prijsindexatie uit de meicirculaire 2021. De loon- en prijsindexaties in de septembercirculaire 2021 bedragen voor 2022 respectievelijk 3,1% en 1,9%. In de meicirculaire 2021 waren beide indexen met respectievelijk 1,2% en 1,4% aanzienlijk lager. Omdat de bijstelling van de loon- en prijsontwikkeling van materieel belang is, stellen wij voor een gedeelte van het accres te oormerken voor deze verwachte stijging.

Tot slot leidt de septembercirculaire 2021 ook voor de jaren 2019 tot en met 2021 tot een positief resultaat van € 686.000. Dit voordeel wordt door middel van de begrotingswijziging bij de bestuursrapportage verwerkt.

In onderstaande tabel een overzicht van de financiële effecten van de septembercirculaire 2021 op de programmabegroting 2022-2025.

	Uitkomst septembercirculaire 2021	2022	2023	2024	2025
	Saldo septembercirculaire	1.893	1.305	1.274	1.432
	Oormerkingen incl. hogere loon- en prijsindexatie	-1.059	-836	-836	-837
	Netto-effect septembercirculaire	834	469	438	595
Alle bedragen x € 1.000 + is voordeel - is nadeel					

Voorgesteld wordt om bovengenoemde bijstellingen door middel van bijgevoegde begrotingswijziging te verwerken.

B. Aangenomen moties

Hieronder een tabel met daarin de financiële vertaling van de bij de Kadernota 2021 aangenomen moties. Deze tabel wijkt op enkele onderdelen af van het overzicht dat indicatief is opgenomen in de aanbiedingsbrief bij de Programmabegroting 2022-2025.

Onderstaande tabel is een samenvatting van het voorstel dat het college aan de raad in deze Nota van wijziging ten aanzien van de aangenomen moties voorlegt. De genoemde bedragen worden door middel van bijgevoegde begrotingswijziging in de begroting en meerjarenraming verwerkt. In de korte toelichting van de tabel een samenvatting van de reactie van het college op de betreffende motie.

Nr.	Moties	2022	2023	2024	2025	Korte toelichting
4M2	Zwemles	36	22	22	22	Dit wordt een nieuw onderdeel van het armoedebeleid
4M3	Groene Wiel	0	30	30	30	College geeft uitvoering aan terugdraaien van bezuiniging
4M4	Groenbeheer	0	130	130	130	College ziet noodzaak voor extra geld t.b.v. vervanging
4M5	Julianastraat	0	0	23	13	In 2022 wordt voorstel voor herinrichting voorgelegd
4M6	Huisvesting culturele activiteit	63	63	63	0	De nota strategisch vastgoedbeleid is in Q1 2022 gereed
4M7	Cultuuractieplan	50	100	100	100	College geeft uitvoering aan motie voor extra investering
4M10	Groen IHP	0	0	150	150	In Q2 2022 wordt voorstel aan raad voorgelegd
4m11	Welkomspakket	118	0	0	0	Uitvoering wordt nog verder uitgewerkt
4M14	OZB	0	0	0	0	O.b.v. Kadernota 2021 al in concept begroting verwerkt
4M15	4/5 mei Defilé	0	0	0	0	D.m.v. andere dekking geen korting op subsidie
	Totaal	267	345	518	445	

Hierna volgt een reactie op de verschillende aangenomen moties.

4M2

Deze motie roept het college op om bij de herijking van het armoedebeleid de zwemlessen ten behoeve van kinderen tot 12 jaar te verwerken zodat deze kinderen hun zwemdiploma kunnen halen. Het college stelt voor dit een nieuw onderdeel te laten zijn van het armoedebeleid.

4M3

Deze motie roept het college op om de bezuiniging van € 30.000 op IVN Het Groene Wiel terug te draaien. Het terugdraaien van deze bezuiniging wordt met dit voorstel in de Nota van wijziging in de begroting verwerkt.

4M4 Groenbeheer

Deze motie roept het college op om het onderzoek naar een efficiënter beheer van de openbare ruimte onverminderd voort te zetten en bij het opstellen van de begroting voor het jaar 2022 de opbrengst van deze efficiëntieslag structureel in te zetten voor investeringen in een groene en leefbare openbare ruimte, mits daarbij de begrotingsuitkomst positief blijft.

Terecht heeft uw raad geconstateerd dat er onvoldoende structurele investeringsruimte in de begroting aanwezig is voor groen. Dit betreft onder andere herplantplicht, renovatie en nieuw groen bij projecten. Om voldoende structurele investeringsruimte te realiseren, stellen wij voor om, in navolging van de werkwijze bij wegen (Kansengestuurd Beheer), een extra vast bedrag aan kapitaallasten te ramen. Vooralsnog laat de raming zien dat hiervoor een structureel bedrag van € 267.000 nodig is. In de programmabegroting is tevens een besparing van 130.000 euro opgenomen als stelpost vanaf 2023. Het college gaat ervan uit dat de beoogde besparing uit het onderzoek naar efficiënter beheer gerealiseerd kan worden. Dit onderzoek richt zich naast het efficiënter beheer op de benodigde investeringen de komende jaren. Het college stelt voor deze verwachte besparing in te zetten voor de extra benodigde investeringsruimte. Het college stelt daarom in deze Nota van wijziging voor om € 130.000 extra aan kapitaallasten te ramen om voldoende investeringsruimte te creëren. In de loop van 2022 zullen we u nader informeren over de resultaten van het onderzoek en kunnen de bedragen die nu worden voorgesteld nader worden verfijnd en door middel van een voorstel worden voorgelegd.

4M5 Julianastraat

Het investeringskrediet voor het herinrichten van de Julianastraat bedraagt € 500.000. Bij de raming van dit bedrag is rekening gehouden met de aannemerssom, inflatie en voorbereiding. De daadwerkelijke kosten worden ook bepaald door het ambitieniveau. Het ambitieniveau wordt gezamenlijk met de Woningstichting en de bewoners bepaald.

Het investeringskrediet leidt bij een afschrijving over 40 jaar tot een verhoging van de kapitaallasten voor beheer en onderhoud van € 12.500 per jaar. De Julianastraat is in 2004 volledig heringericht met een participatieproces volgens Duurzaam Veilig richtlijnen in combinatie met rioolvervanging. De gepleegde investeringen worden vervroegd afgeschreven. Dit geeft een incidentele last van naar verwachting € 23.000.

Of herinrichting van de Julianastraat daadwerkelijk tot uitvoering wordt gebracht, hangt af van de uitkomst van het proces. Dit proces voeren wij samen met de Woningstichting, de bewoners en de aanvragers van de status van gemeentelijk monument voor de 75 woningen.

Ingebruikname van de Julianastraat na herinrichting kan plaatsvinden in 2024. Of dit ook wordt bereikt, hangt mede af van de uitkomsten van het hiervoor vermelde proces. In 2022 is de uitkomst van het proces bekend.

4M6 Huisvesting culturele activiteiten

Deze motie roept het college op om vanaf het jaar 2022 tot het moment van verkoop 't Venster € 63.000 op te nemen voor huisvesting van culturele activiteiten zoals oefenruimten en/of een broedplaats, voor zover de begrotingsuitkomst positief blijft. De nota strategisch vastgoedbeleid is in Q1 2022 gereed voor besluitvorming. Op basis van deze beleidsnota wordt duidelijk wat de financiële consequenties zijn voor het huisvesten van diverse maatschappelijke en culturele instellingen. Het college verwacht dat in verband met de verkoop 't Venster extra middelen tot en met 2024 noodzakelijk zijn.

4M7 Cultuuractieplan

Deze motie roept het college op om voor het jaar 2022 € 50.000 aan het budget voor het cultuuractieplan toe te voegen en voor de jaren daarna nogmaals met € 50.000, voor zover de

begrotingsuitkomst positief blijft. Het verhogen van het budget voor het cultuuractieplan wordt met dit voorstel in de Nota van wijziging in de begroting verwerkt.

4M10 Groen IHP

Deze motie roept het college op om voor de uitvoering van de tweede fase van het Groen IHP voldoende middelen te reserveren, voor zover de begrotingsuitkomst positief blijft. Het voorstel voor de tweede fase van het Groen IHP wordt verwacht in Q2 2022. Landelijk is in maart 2021 het rapport 'Een vak apart. Een toekomstbestendig onderwijshuisvestingsstelsel' van een Interdepartementale werkgroep uitgebracht aan de minister van onderwijs. Deze heeft dit rapport aan de Tweede Kamer aangeboden met de melding dat een nieuw kabinet deze rapportage moet gaan omzetten in beleid en financiën. Kern ervan is dat de middelen voor scholenhuisvesting aan gemeenten zouden moeten toenemen met 730 miljoen per jaar en moeten worden geoormerkt. Dit is ruwweg een verdubbeling van de huidige middelen. De voorlopige inzichten van het Groen IHP laten zien dat we in de periode 2023-2025 in Wageningen behoefte hebben aan nieuwbouw van twee scholen. Zonder aanvullende middelen van het rijk vraagt dit structureel om circa € 170.000 kapitaallasten per jaar per school. We verwachten aanvullende middelen van het Rijk. Ter uitvoering van deze motie ramen we voorlopig vanaf 2024 € 150.000 aan extra kapitaallasten als gemeentelijk aandeel voor de nieuwbouw van twee scholen.

Bij de vaststelling van het Groen IHP is een krediet beschikbaar gesteld voor nieuwbouw van vrije school de Zwaneridder. Het uitgewerkte ontwerp past niet binnen het beschikbare budget. De overschrijding bedraagt circa € 400.000 en wordt o.a. veroorzaakt door forse stijging van de bouwkosten, geen indexering bouwbudget tot start bouw in 2022 en geen indexering grondkosten. Voorgesteld wordt om het bouwbudget alsnog met 2 jaar te indexeren en de indexering van de bouwgrond alsnog toe te voegen aan het bouwbudget. Dit betekent dat het bouwbudget wordt opgehoogd met € 228.151. De extra kapitaallasten hiervan zijn circa € 6.500 euro per jaar vanaf 2023. Het resterende deel van het tekort komt voor rekening van schoolbestuur Pallas. Dekking van deze lasten uit de verhoging van het budget Groen IHP. In het raadsvoorstel bij deze Nota van wijziging wordt voorgesteld het krediet voor de bouw van de Zwaneridder met € 228.151 te verhogen.

4M11 Welkomstpakket

Deze motie verzoekt het college om in eerste instantie een jaar lang een welkomstpakket uit te geven aan nieuwe inwoners en dit samen met lokale bedrijven op te zetten. Op dit moment vindt er via de binnenstadmanager afstemming plaats over de bereidheid van lokale bedrijven mee te doen aan dit initiatief. Er is nog geen uitgewerkt voorstel. Een exacte kostenraming is op dit moment ook nog niet te geven. Een eerste indicatie van de kosten is gebaseerd op het aantal van circa 5.500 nieuwe inwoners per jaar. Op basis van aannames bedragen de begrote kosten hiervoor op dit moment € 118.000.

4M14 OZB

Deze motie verzoekt het college de in de Kadernota 2021 opgenomen verhoging van de OZB te heroverwegen. In de kadernota is een voorwaardelijke verhoging van de OZB vanaf 2023 opgenomen. Gemeentes waren nog in afwachting van een harde toezegging voor extra middelen voor de jeugdzorg. Inmiddels is het rijk met harde toezegging voor 2022 gekomen en zijn er ook afspraken gemaakt over de compensatie waarmee voor de jaren 2023 en volgende rekening kan worden gehouden. Op grond van het voldoen aan de voorwaarde in de Kadernota 2021 heeft het college in de concept Programmabegroting 2022-2025 deze verhoging vanaf 2023 teruggedraaid.

4M15 4/5 mei Defilé

Deze motie roept het college op de raad in oktober te informeren over de invulling en uitvoering van het defilé met het daarbij behorende financiële plaatje. Het college is uiteraard bereid de raad hierover nader te informeren. Waarbij op voorhand gemeld kan worden dat door een aangepaste dekking niet bezuinigd wordt op de subsidie aan de Stichting 4/5 mei.

Voorgesteld wordt uitvoering te geven aan de moties 4M2, 4M3, 4M4, 4M5, 4M6, 4M7, 4M10, 4M11 en 4M15 en de financiële consequenties door middel van bijgevoegde begrotingswijziging te verwerken.

C. Overige bijstellingen

Het college ziet nog enkele ontwikkelingen en incidentele knelpunten die na de behandeling van de kadernota naar voren zijn gekomen en die het college nog wil opnemen in deze Nota van wijziging. Hieronder een tabel met daarin de financiële vertaling van een aantal aanvullende bijstellingen.

Nr.	Overige bijstellingen	2022	2023	2024	2025
1	Inzet stedenbouwkundige	-16	-16	-16	-16
2	Terugdraaien bezuiniging chron. ziekenregeling	0	-350	-350	-350
3	Sportbeleid	-15	0	0	0
4	Inzet en coördinatie BOA's	-286	0	0	0
5	Aframing budget Voedsel terugdraaien	-30	0	0	0
6	Onderzoek instrumenten woningmarkt	-50	0	0	0
7	Knelpunten organisatieontwikkeling	-250	0	0	0
	Totaal Overige bijstellingen	-647	-366	-366	-366
		Alle bedragen x € 1.000 + is voordeel - is nadeel			

Hieronder volgt een toelichting op deze bijstellingen.

1. De inzet van een stedenbouwkundige

Met de Nieuwe Toekomst is besloten tot inhuur van een stedenbouwkundige. Er is incidenteel geld beschikbaar gesteld. Het wordt noodzakelijk geacht deze functie structureel toe te voegen aan de formatie. De kosten voor deze formatie kunnen grotendeels gedekt worden uit de legesopbrengsten en projectkosten.

2. Terugdraaien bezuiniging chronisch ziekenregeling

Het college heeft de uitkomsten van het onderzoek Chronisch Zieken & Gehandicapten bekend gemaakt. De uitkomsten van dit onderzoek worden meegenomen in de herijking van het armoedebeleid. Op dit moment geven de uitkomsten van het onderzoek aanleiding om de voorgenomen bezuiniging op de chronisch ziekenregeling terug te draaien. Op basis van het bij de kadernota aangenomen amendement (4A2) was voor 2022 de huidige regeling al verlengd.

3. Sportbeleid

Dit betreft een eenmalig bedrag om in 2022 onderzoek te kunnen doen naar het gebruik van en behoefte aan sportaccommodaties. Vanwege de behoefte aan extra inzicht op de effecten van corona op de sportverenigingen is er een extra eenmalig bedrag nodig.

4. Inzet en coördinatie BOA's

Ook in Wageningen is de inzet van BOA's noodzakelijk. Deze inzet past binnen de uitvoering van het veiligheidsbeleid waarin de gemeente in de samenwerking met andere partijen een steeds prominentere rol inneemt. Een recent gehouden benchmark heeft aangetoond dat er een capaciteitsuitbreiding noodzakelijk is voor de inzet van BOA's en de coördinatie van de handhavingstaken (APV). Op dit moment wordt voor beide extra capaciteit ingehuurd. Stoppen met inhuur zou betekenen dat we terugvallen op de lagere eigen standaardbezetting en dat is gelet op corona en de opgaven die er zijn op het schaalniveau van Wageningen in de ogen van het college onwenselijk.

Om de huidige inzet door middel van (duurdere) inhuur te kunnen continueren is voor 2022 een extra budget van € 285.500 noodzakelijk. Voor de opgave van het structurele capaciteitsvraagstuk zal in 2022 naar oplossingen gezocht worden. Het college verwacht rond de zomer 2022 een concept kadernota veiligheid aan de raad te kunnen aanbieden. Daarbij wordt ook verdere samenwerking op het gebied van veiligheidsbeleid in beeld gebracht. Op basis van deze kadernota veiligheid kan de raad keuzes maken met betrekking tot de ambities op het gebied van veiligheid.

5. Bijstelling budget Voedsel

Het college stelt voor om voor 2022 € 30.000 bij te ramen op het budget Voedsel. Na de verwerking van de eerder voorgestelde bezuiniging van € 30.000 op het budget Voedsel resteert na de bijdrage aan de regio Food Valley nog een bedrag van € 1.000 voor het realiseren van de

ambities zoals vastgesteld in de Voedselagenda. Door deze bijstelling kunnen we de ambities zoals vastgesteld in de Voedselagenda in 2022 realiseren. De inzet is wel de eerder voorgestelde bezuiniging vanaf 2023 te realiseren door de benodigde capaciteit als knelpunt in de organisatieontwikkeling (zie punt 6.) mee te nemen en door gebruik te maken van toekomstige subsidies voor voedselactiviteiten. Op dit moment zijn deze nog niet voorhanden.

6. Onderzoek instrumenten woningmarkt

De druk op de woningmarkt is enorm hoog en er is een grote behoefte aan betaalbare woningen. Ten eerste zetten we daarom 2022 gericht in op een aantal instrumenten die de betaalbaarheid en beschikbaarheid van het wonen vergroten. Het gaat om instrument zoals bijvoorbeeld opkoopbescherming, zelfbewoningsplicht, splitsing en/of Koopgarant. Voordat we deze instrumenten kunnen inzetten is het nodig om nadere analyses te doen over de toepasbaarheid en de instrumenten te verankeren in beleid zoals de huisvestingsverordening. Voor jonge starters willen we daarnaast de behoefte en de huidige mogelijkheden beter in kaart brengen. Dit samen kost extra capaciteit en onderzoeksgeld. De uitvoering van de prestatieafspraken met de corporaties vragen voor de komende jaren extra inzet vanwege het opstellen voor een integrale visie studentenhuisvesting en het vergroten beschikbaarheid woningen Woningstichting. Ook dit vraagt extra inhuurcapaciteit. Een tweede prioriteit is de zoektocht naar extra woningbouwlocaties en de versnelling van de woningbouwlocaties. Een digitaal sturingsinstrument woningbouw werkt ondersteunend aan de planning en realisatie van de doelstellingen van het wonen (aandeel sociaal, aandeel starters en senioren). Een dergelijk systeem heeft de gemeente Wageningen niet tot haar beschikking en zal moet ontwikkeld of aangeschaft worden. Deze noodzaak aan extra capaciteit en onderzoeksgeld maakt dat een extra budget van ongeveer € 50.000 nodig is om de prioriteiten voor wonen te kunnen realiseren in 2022.

7. Knelpunten organisatieontwikkeling

Als overheidsorganisatie hebben we te maken met elkaar in rap tempo opvolgende veranderingen en opgaven. Het is noodzakelijk om als organisatie snel op dergelijke ontwikkelingen in te kunnen spelen. De bedrijfsvoering heeft met het oog op 'de hybride organisatie' van de toekomst versterking nodig. De basis moet op orde zijn om een wendbare organisatie te kunnen zijn en noodzakelijke veranderingen aan te kunnen. We zorgen dat onze medewerkers flexibel en duurzaam inzetbaar zijn en tevreden (samen) kunnen werken binnen de fysieke, digitale en mentale werkomgeving. De gemeente Wageningen wil ook een aantrekkelijke werkgever zijn en talent aan zich binden. In de huidige arbeidsmarkt een forse uitdaging.

Om te bepalen wat er nodig is voor de volgende fase van de organisatie is er in 2021 een benchmark uitgevoerd, heeft er een tussenevaluatie van ons organisatie-model plaats gevonden en zijn vier deelonderzoeken (voortkomend uit de Nieuwe Toekomst) opgestart die over twee thema 's gaan: 1. Zelf doen, uitbesteden of samenwerken en 2. Visie op de hybride organisatie. Om in 2022 de inrichting van de organisatie verder vorm te geven en deze veranderingen te implementeren zijn er voor deze opgaven incidenteel extra middelen nodig. Tevens zien we dat er, mede door externe ontwikkelingen, een aantal grote opgaven zijn (denk aan wonen, energietransitie, economie, binnenstad, cultuur, transitie sociaal domein, digitalisering) waar een extra impuls voor nodig is.

Voorgesteld wordt om bovengenoemde bijstellingen door middel van bijgevoegde begrotingswijziging te verwerken.

Actualisatie weerstandcapaciteit

De voorgestelde begrotingswijzigingen hebben invloed op de baten en lasten van de begroting 2022 en de meerjarenraming en daarmee ook op de weerstandscapaciteit. In onderstaande tabel welke gebaseerd is op die van de concept Programmabegroting 2022-2025 zijn de financiële consequenties van de bijgevoegde begrotingswijziging verwerkt.

Onderdeel (x € 1.000)	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Beschikbare weerstandscapaciteit:				
Post onvoorzien	20	20	20	20
Onbestemde reserve	2.567	2.567	2.567	2.567
Kapitaal zonder bestemming	4.007	4.103	4.200	4.296
Reserves grondexploitatie	4.453	4.408	4.363	4.363
Batige saldi grondexploitaties 25%	0	0	0	0
Overige bestemmingsreserves	556	556	556	556
Doorwerking saldo 2021 in reserves	1.274	1.274	1.274	1.274
Doorwerking saldi vanaf 2022 in reserves na NvW	3.219	4.352	4.893	5.150
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	16.097	17.281	17.873	18.227
Totale risico's	3.631	5.431	5.331	5.231
Benodigde weerstandscapaciteit 8,5%	9.398	9.362	9.469	9.566
Gewenste weerstandscapaciteit 10%	11.056	11.014	11.140	11.254
Werkelijke weerstandscapaciteit	14,6%	15,7%	16,0%	16,2%

Uit bovenstaande tabel volgt dat de weerstandscapaciteit ook na verwerking van deze Nota van wijziging aan de gestelde grenswaarden voldoet en toereikend is om de totale risico's af te dekken, ook in meerjarig perspectief. Dat betekent dat de gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid direct veranderd moet worden. De gemeente heeft dus voldoende weerstandsvermogen.